

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยเรื่องกระบวนการปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรมดนตรีป๊อปปูล่าในจังหวัดพะเยา ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๓ ขั้นตอน ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปข้อมูล

๑. เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลงานวิจัยฉบับนี้โดยใช้หลักการทางดนตรีวิทยา (Musicology) โดยการรวบรวมเอกสารจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง งานวิจัย การสัมภาษณ์ และการสังเกตและมีส่วนร่วม โดยแบ่งเป็น

การค้นคว้าข้อมูลเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ดังนี้

- สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยนเรศวร
- สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยพะเยา
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา
- หอวัฒนธรรมนิทัศน์จังหวัดพะเยา
- สื่อออนไลน์

ฯลฯ

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามเชิงลึกจากบุคคลข้อมูลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางการบรรเลงดนตรีและผู้ที่เกี่ยวข้องในสังคมวัฒนธรรมป๊อปปูล่าในจังหวัดพะเยา โดยมีกระบวนการดังนี้

๑. สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้กับบุคคลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติการดนตรีป๊อปปูล่าในจังหวัดพะเยา เพื่อให้ทราบกระบวนการสืบทอดทางวัฒนธรรม นอกจากนั้นมีแบบสัมภาษณ์สำหรับเจ้าภาพ เจ้าของวงดนตรี นักดนตรี และผู้เข้าร่วมงาน เกี่ยวกับบริบททางดนตรีและสัมภาษณ์ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการประยุกต์ดนตรีสากลร่วมสมัยเพื่อทราบแนวคิดทางดนตรีที่จะนำมาวิเคราะห์

๒. สนทนากลุ่มย่อย (Group Discussion)

ผู้วิจัยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิด้านป๊อปปูล่าในจังหวัดพะเยา เพื่อประชุมกลุ่มย่อย อภิปรายหาข้อสรุปในประเด็นต่างๆ เช่น

- ด้านบริบทดนตรีป๊อปปูล่าในจังหวัดพะเยา เช่น ประวัติการดนตรี การสืบทอดวัฒนธรรมมุมมองทางวัฒนธรรมเมื่อป๊อปปูล่าเกิดการประยุกต์ ปัญหาและอุปสรรคของกิจกรรมดนตรี ฯลฯ
- ด้านอัตลักษณ์ของเพลงที่ใช้ในพิธีกรรมหรืองานประเพณีต่างๆ เช่น โครงสร้างทางดนตรี เพลงพิธีกรรม เพลงประยุกต์ แนวคิดในการประยุกต์ การผสมผสาน ฯลฯ

๓. สังเกตและมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยร่วมบรรเลงในงานพิธีต่างๆ เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงอัตลักษณ์และลักษณะเฉพาะทางดนตรีของวงปี่พาทย์ประยุกต์ จังหวัดพะเยา

๒. วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาและวิเคราะห์ตามกระบวนการเชิงดนตรีวิทยา ดังนี้

๒.๑ ผู้วิจัยถอดแถบบันทึกเสียงสัมภาษณ์ และสรุปข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบริบททางวัฒนธรรม เช่น ประวัติความเป็นมา และบทบาทของวงดนตรีปี่พาทย์ประยุกต์จังหวัดพะเยากับกิจกรรมทางดนตรี

๒.๒ ผู้วิจัยนำเสียงของวงที่บันทึกไว้มาหาค่าความถี่เสียงแต่ละลูกโดยใช้โปรแกรมประยุกต์ FM PRO Version 1.0.4 ผลิตโดย Lubomir Havran BINARTS ซึ่งเป็นโปรแกรมประยุกต์ใหม่ล่าสุดที่สร้างขึ้น มีความสามารถในการจับวัดคลื่นความถี่เสียงที่แท้จริงของเครื่องดนตรี มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้

๒.๓ จากนั้นผู้วิจัยนำความถี่ที่ได้มาคำนวณหาค่าความเพี้ยนจากความถี่เสียงต้นแบบ อีกทั้งใช้ Webpage <http://www.sengpielaudio.com/calculator-centsratio.htm> คำนวณหาค่าความเพี้ยนในแต่ละระยะขั้นคู่ ๒ เพื่อพิสูจน์หลักการตั้งเสียงของวงปี่พาทย์ประยุกต์

๒.๔ ผู้วิจัยนำแถบบันทึกเสียงและวิดิทัศน์ที่ได้บันทึกไว้ในช่วงของการบรรเลง ถอดเป็นโน้ตสากลและบันทึกโน้ตด้วยโปรแกรม Sibelius Version ๖.๐ เพื่อใช้ในการสร้างตัวอย่างโครงสร้างทางดนตรีใหม่ภายใต้ทฤษฎีแนวคิดทางดนตรีไทยและดนตรีสากลของวงปี่พาทย์ล้านนาประยุกต์จังหวัดพะเยา

๓. สรุปข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสรุป อภิปราย และเขียนรายงานการวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ตามหัวข้อ ดังนี้

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ การทบทวนวรรณกรรม

๒.๑ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ ทฤษฎีระยะเสียงดนตรีไทยและสากล

๒.๑.๒ ทฤษฎีการวิเคราะห์ดนตรีสากล

๒.๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๑ ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดพะเยา

๒.๒.๒ ข้อมูลทางสังคมและวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา

๒.๒.๓ วงปี่พาทย์ล้านนา

๒.๒.๔ บทเพลงที่ใช้ในพิธีกรรม

๒.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๓ วิธีดำเนินงานวิจัย

๓.๑ เก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๒ วิเคราะห์ข้อมูล

๓.๓ สรุปข้อมูล

บทที่ ๔ วัฒนธรรมดนตรีปี่พาทย์ประยุกต์ จังหวัดพะเยา

๔.๑ ความเป็นมาของวงปี่พาทย์ล้านนา จังหวัดพะเยา

๔.๒ บทบาทและหน้าที่ของดนตรีปี่พาทย์ประยุกต์ จังหวัดพะเยา

๔.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมดนตรีปี่พาทย์ประยุกต์ จังหวัดพะเยา

บทที่ ๕ ระบบเสียงเครื่องดนตรีไทยวงปี่พาทย์ประยุกต์

๕.๑ การปรับเสียงเครื่องดนตรีไทยวงปี่พาทย์ประยุกต์

๕.๒ วิเคราะห์ระบบเสียงฆ้องวงปี่พาทย์ประยุกต์

บทที่ ๖ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

๖.๑ สรุปผลการวิจัย

๖.๒ อภิปรายผล

๖.๓ ข้อเสนอแนะ